

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2015/2039**z dne 13. novembra 2015****o enakovrednosti regulativnega okvira Južne Afrike za centralne nasprotnne stranke zahtevam iz Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov ⁽¹⁾ in zlasti člena 25(6) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Namen postopka za priznanje centralnih nasprotnih strank (v nadaljnjem besedilu: CNS) s sedežem v tretjih državah iz člena 25 Uredbe (EU) št. 648/2012 je, da se CNS, ki imajo sedež in dovoljenje v tretjih državah, katerih regulativni standardi so enakovredni standardom iz navedene uredbe, omogoči opravljanje klirinških storitev za klirinške člane ali mesta trgovanja s sedežem v Uniji. Postopek priznanja in v tem okviru predvidena odločitve o enakovrednosti tako prispevata k doseganju poglobitnega cilja Uredbe (EU) št. 648/2012, tj. zmanjšanju sistemskega tveganja z razširjanjem uporabe varnih in stabilnih CNS za kliring pogodb o izvedenih finančnih instrumentih, s katerimi se trguje na prostem trgu (OTC), vključno s primeri, kadar imajo navedene CNS sedež in dovoljenje v tretji državi.
- (2) Da bi se pravne ureditve tretjih držav v zvezi s CNS obravnavale kot enakovredne pravni ureditvi Unije, bi morale biti veljavne pravne in nadzorne ureditve v smislu doseganja regulativnih ciljev v veliki meri enakovredne zahtevam Unije. Namen te ocene enakovrednosti je torej preveriti, ali pravne in nadzorne ureditve Južne Afrike omogočajo, da CNS s sedežem in dovoljenjem v tej državi klirinških članov ali mest trgovanja s sedežem v Uniji ne izpostavljajo višji stopnji tveganja kot CNS z dovoljenjem v Uniji, posledično pa ne pomenijo nesprijemljivih stopenj sistemskega tveganja v Uniji.
- (3) Ta sklep temelji na učinkih pravnih in nadzornih ureditev, ki se uporabljajo za CNS v Južni Afriki, in njihovi primernosti za zmanjševanje tveganj, ki so jim lahko izpostavljeni klirinški člani in mesta trgovanja s sedežem v Uniji, in sicer na način, ki je enakovreden učinkom zahtev iz Uredbe (EU) št. 648/2012. Zato bi zlasti treba upoštevati bistveno manjša tveganja, ki so značilna za klirinške dejavnosti, ki se izvajajo na finančnih trgih, manjših od finančnega trga Unije.
- (4) V skladu s členom 25(6) Uredbe (EU) št. 648/2012 morajo biti izpolnjeni trije pogoji, v skladu s katerimi se ugotovi, da so pravne in nadzorne ureditve v tretji državi v zvezi s CNS z dovoljenjem v tej tretji državi enakovredne tistim, določenim v navedeni uredbi.
- (5) V skladu s prvim pogojem morajo CNS z dovoljenjem v tretji državi izpolnjevati pravno zavezujoče zahteve, ki so enakovredne zahtevam iz naslova IV Uredbe (EU) št. 648/2012.
- (6) Pravno zavezujoče zahteve Južne Afrike za CNS z dovoljenjem v tej državi predstavlja Zakon o finančnih trgih (Financial Markets Act), zakon št. 19 iz leta 2012. Registrator za storitve v zvezi z vrednostnimi papirji (Registrar of Securities Services, v nadaljnjem besedilu: registrator) ima celovit niz pooblastil za nadzor, spremljanje in preiskovanje klirinških družb z dovoljenjem za poslovanje v Južni Afriki (v nadaljnjem besedilu: klirinška družba z licenco).
- (7) Zakon o finančnih trgih določa naloge in zahteve, ki jih morajo izpolnjevati klirinške družbe. V skladu z Zakonom o finančnih trgih registrator zlasti izda dovoljenje za poslovanje kot klirinška družba z licenco, če vložnik izpolnjuje navedene zahteve in prispeva k doseganju ciljev, ki jih določa Zakon o finančnih trgih, vključno z zmanjševanjem tveganja in zagotavljanjem, da so južnoafriški finančni trgi pošteni, učinkoviti in pregledni. Za zagotavljanje izpolnjevanja navedenih zahtev lahko registrator določi pogoje za izdajo dovoljenja, ki jih smatra kot ustrezne. Klirinške družbe morajo poslovati pošteno in pregledno ter ob upoštevanju pravic klirinških članov in njihovih strank. Poleg tega morajo v skladu z Zakonom o finančnih trgih klirinške družbe

⁽¹⁾ UL L 201, 27.7.2012, str. 1.

spoštovati mednarodne nadzorne standarde, vključno z načeli za infrastrukture finančnega trga, ki sta jih aprila 2012 izdala Odbor za plačilne in poravnalne sisteme (CPSS) ⁽¹⁾ in Mednarodna organizacija nadzornikov trgov vrednostnih papirjev (IOSCO).

- (8) Zakon o finančnih trgih ministra za finance pooblašča za sprejetje predpisov v zvezi z zadevami, za katere Zakon o finančnih trgih zahteva ali dovoljuje predpisovanje, ali drugimi zadevami, potrebnimi za boljše upravljanje in izvajanje Zakona o finančnih trgih. Poleg tega je regulator v skladu z Zakonom o finančnih trgih pooblaščen za izdajanje smernic o uporabi in razlagi tega zakona in sprejetje ukrepov, ki jih smatra kot potrebne za učinkovitost in izvajanje svojih funkcij ali dolžnosti ali za izvajanje Zakona o finančnih trgih.
- (9) Ocena enakovrednosti pravnih in nadzornih ureditev, ki se uporabljajo za klirinške družbe z licenco, bi morala upoštevati tudi učinke na zmanjševanje tveganja, ki jih zagotavljajo v smislu stopnje tveganja, ki so jim izpostavljeni klirinški člani in mesta trgovanja s sedežem v Uniji zaradi svoje udeležbe v klirinških družbah z licenco. Učinki na zmanjševanje tveganja so odvisni od stopnje tveganja samih klirinških dejavnosti, ki jih opravlja zadevna CNS, ki je odvisna od velikosti finančnega trga, na katerem deluje, ter primernosti pravnih in nadzornih ureditev, ki se uporabljajo za CNS za zmanjšanje navedene stopnje tveganja. Da bi bil dosežen enak učinek na zmanjševanje tveganja, so potrebne strožje zahteve za zmanjševanje tveganja za CNS, ki opravljajo svoje dejavnosti na večjih finančnih trgih, kjer je stopnja tveganja sama po sebi večja kot za CNS, ki opravljajo svoje dejavnosti na manjših finančnih trgih, na katerih je stopnja tveganja sama po sebi manjša.
- (10) Velikost finančnega trga, na katerem klirinške družbe z licenco opravljajo svoje klirinške dejavnosti, je precej manjša od velikosti trga, na katerem CNS s sedežem v Uniji opravljajo svoje dejavnosti. V zadnjih treh letih je namreč skupna vrednost poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti, obračunanih v Južni Afriki, predstavljala manj kot 1 % skupne vrednosti poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti, obračunanih v Uniji. Zato so klirinški člani in mesta trgovanja s sedežem v Uniji s sodelovanjem v klirinških družbah z licenco izpostavljeni precej manjšim tveganjem kot s sodelovanjem v CNS z dovoljenjem v Uniji.
- (11) Pravne in nadzorne ureditve, ki se uporabljajo za klirinške družbe z licenco, se lahko zato obravnavajo kot enakovredne, če so primerne za zmanjševanje navedene nižje stopnje tveganja. Osnovna pravila, ki se uporabljajo za klirinške družbe z licenco, ki zahtevajo skladnost z načeli za infrastrukture finančnih trgov, zmanjšujejo nižjo stopnjo tveganja, ki obstaja v Južni Afriki, ter dosegajo učinke zmanjševanja tveganja, ki so enakovredni učinkom Uredbe (EU) št. 648/2012.
- (12) Komisija zato ugotavlja, da pravne in nadzorne ureditve Južne Afrike zagotavljajo, da klirinške družbe z licenco v tej državi izpolnjujejo pravno zavezujoče zahteve, ki so enakovredne zahtevam iz naslova IV Uredbe (EU) št. 648/2012.
- (13) V skladu z drugim pogojem iz člena 25(6) Uredbe (EU) št. 648/2012 morajo pravne in nadzorne ureditve Južne Afrike glede CNS z dovoljenjem v tej državi zagotavljati stalen učinkovit nadzor navedenih CNS in izvrševanje predpisov.
- (14) Regulator nadzoruje in zagotavlja skladnost z Zakonom o finančnih trgih. Zlasti letno oceni, ali klirinške družbe z licenco spoštujejo Zakon o finančnih trgih in svoja notranja pravila in postopke ter smernice, zahtevke, pogoje ali zahteve, ki jih sprejme v skladu z Zakonom o finančnih trgih. Regulator ima tudi pooblastila za začasni ali dokončni odvzem dovoljenja klirinški družbi z licenco, med drugim če ta ne spoštuje Zakona o finančnih trgih, svojih notranjih pravil in postopkov ali smernic, zahtevkov, pogojev ali zahtev, ki jih je regulator sprejel v skladu z Zakonom o finančnih trgih.
- (15) Ima tudi pooblastila, da od klirinške družbe z licenco zahteva informacije ali dokumente in opravi preverjanja na kraju samem. Po opravljenem preverjanju na kraju samem lahko regulator od klirinške družbe z licenco med drugim zahteva, da izvede ukrepe za prenehanje ali odpravo nepravilnosti ali jih opusti. Regulator lahko naloži sankcije, če klirinška družba z licenco ne preda informacij v skladu z Zakonom o finančnih trgih. Poleg tega lahko regulator za zagotavljanje izvajanja in upravljanja Zakona o finančnih trgih izda splošne smernice ali smernice, ki so namenjene določenemu subjektu.
- (16) Komisija zato meni, da pravne in nadzorne ureditve Južne Afrike v zvezi s CNS z dovoljenjem v tej državi omogočajo učinkovit stalen nadzor in izvrševanje predpisov.

⁽¹⁾ S 1. septembrom 2014 se je Odbor za plačilne in poravnalne sisteme preimenoval v Odbor za plačila in tržno infrastrukturo.

- (17) V skladu s tretjim pogojem iz člena 25(6) Uredbe (EU) št. 648/2012 morajo pravne in nadzorne ureditve Južne Afrike vključevati učinkovit enakovreden sistem za priznanje CNS z dovoljenjem v skladu s pravno ureditvijo tretje države (v nadaljnjem besedila: CNS z dovoljenjem tretje države).
- (18) CNS z dovoljenjem tretje države, v kateri so pravne in nadzorne ureditve enakovredne tistim v južnoafriškem regulativnem okviru, ki imajo enakovredne ureditve za preprečevanje pranja denarja in boj proti finančnemu terorizmu ter v katerih za CNS velja učinkovit nadzor, lahko ponujajo storitve v Južni Afriki pod pogojem, da pridobijo dovoljenje regulatorja. Za izdajo dovoljenja regulator oceni vlogo za dovoljenje ob upoštevanju regulativnega okvira tretje države in informacij, ki jih zagotovijo drugi nadzorni organi, vključno z nadzornimi organi tretje države. Poleg tega lahko regulator CNS z dovoljenjem tretje države izvzame iz nekaterih ali vseh zahtev Zakona o finančnih trgih. Regulator lahko z regulativnimi ali nadzornimi organi tretje države sklene sporazum o sodelovanju z namenom stalnega usklajevanja nadzora in izmenjave informacij o CNS z dovoljenjem tretje države v tretji državi, katere pravne in nadzorne ureditve so enakovredne tistim v južnoafriškem regulativnem okviru in za katere velja učinkovit nadzor v tretji državi, v kateri jim je bilo izdano dovoljenje.
- (19) Treba je opozoriti, da se struktura postopka priznanja pravne ureditve Južne Afrike, ki se uporablja za CNS z dovoljenjem tretje države, razlikuje od postopka iz Uredbe (EU) št. 648/2012, vendar kljub temu zagotavlja učinkovit enakovreden sistem za priznanje CNS z dovoljenjem tretje države.
- (20) Za pogoje iz člena 25(6) Uredbe (EU) št. 648/2012 se lahko šteje, da so izpolnjeni na podlagi pravnih in nadzornih ureditev Južne Afrike glede klirinških hiš z licenco, hkrati pa bi bilo treba te pravne in nadzorne ureditve šteti za enakovredne zahtevam iz Uredbe (EU) št. 648/2012. Komisija bi morala še naprej redno spremljati razvoj južnoafriškega pravnega in nadzornega okvira za CNS ter izpolnjevanje pogojev, na podlagi katerih je bil ta sklep sprejet.
- (21) Redni pregled pravnih in nadzornih ureditev, ki se v Južni Afriki uporabljajo za CNS z dovoljenjem v tej državi, ne posega v možnost, da Komisija kadar koli izven okvira splošnih pregledov izvede poseben pregled, če mora zaradi razvoja dogodkov ponovno oceniti, ali še obstaja enakovrednost, določena s tem sklepom. Takšna ponovna ocena bi lahko imela za posledico razveljavitev priznanja enakovrednosti.
- (22) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem Evropskega odbora za vrednostne papirje –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Za namene člena 25 Uredbe (EU) št. 648/2012 se pravne in nadzorne ureditve Južne Afrike, ki jih sestavlja Zakon o finančnih trgih in ki se uporabljajo za klirinške družbe z licenco, ki jim je bilo v Južni Afriki izdano dovoljenje, štejejo za enakovredne zahtevam iz Uredbe (EU) št. 648/2012.

Člen 2

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 13. novembra 2015

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER